

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Veritates Æternæ Ex Prima Hebdomade Asceseos
Jgnatianaè Petitaè**

Vogel, Matthäus

Constantiæ, 1731

Pars IV. Prodigus in se reversus, quid fecerit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60667)

Proposita. Tibi soli serviam, Domine, & à te nunquam recedam: nunquam ad libertatem tam noxiam aspirabo: non reluctabor Superiorum consiliis & mandatis: non te deseram vilis voluptulæ causâ: jugum tuum portabo potius, quam jugum dæmonis; & cum hoc jugum nihil sit, nisi observare leges tuas, has observabo omni studio.

Petitio. Tu, piissime Pater, confirma, quod operatus es in me, ut tibi uni serviam, tibi uni adhæream. *Pater noster.*

Pars IV.

Prodigus in se reversus, quid fecerit?

D*octrina.* Dissipatâ omni substantiâ, vixerat aliquamdiu in durissimo servitio miser adolescens, non habens, unde vel famem vel penuriam consolaretur. O quàm ei acerba ista videbatur conditio! occurrebat ei sors pristina, qua in domo Patris gaudebat, ubi ad nutum erant omnia. Huic felicitati præsentem suam conferbat miseriam; & ô in quos gemitus abiit! ô quoties detestatus est horam, quâ à Patre discessit; libertatem, cujus amore seductus est; socios, quibuscum bona consumpsit. O quoties ingeminabat illud: qualis es, & qualis eras miserande puer? generis magni, magnæ stirpis magna propago: nuper Eois ditior undis, splendidus ostro, fulgidus auro: quò nunc divitiarum migrârunt? Modicum! modicum! ut fumus, vapor, somnia, sic transferunt omnia. Sed

quid agat? hinc domus patria, illinc sua ei ob-
 versabatur miseria. In domo patria præter fe-
 licitatem, qua ipse fructus erat, occurrebat præ-
 sens servorum & mercenariorum fortuna: illi
 ajebat, *abundant panibus, & ego exul fame pere-*
 Miseria propria lacrymas expressit. O quam
 melius mihi erat (sic secum ingemuit) dum sub
 Patris imperio vivebam! non scivi, quid fame,
 quid nuditas esset: nunc ah siliquæ etiam ne-
 gantur! *fame pereo.* Quid agam? Quid egit tan-
 dem? Consilium cœpit, quod nunquam expec-
 tâssem. *Surgam, ait, & ibo ad Patrem meum.*
 Quid, inquis, fili degener? tu ad Patrem?
 Patrem, quem tam turpiter deserueras? quem
 contempseras? cujus substantiam tam fœde di-
 lapidaveras? quo ille te vultu excipiet? an non
 tuam tibi exprobrabit impudentiam? an non
 ridebit in interitu tuo? an non domo excludet
 in qua manere antea noluisti? an non verbera
 etiam timenda tibi sunt? aliud cape consilium.
 Non capit: *Surgam, ait, & ibo ad Patrem meum.*
 hic solus meum in hac miseria refugium, sola
 spes superest: socii, quibuscum bona abligu-
 vi, nec possunt, nec volunt succurrere, abie-
 runt, me relicto: ibo ad Patrem. Fame pere-
 si hîc perseverem: huic Domino ulterius servire
 nolo: surgam, ibo ad Patrem: cor ejus novis
 clemens est, misericors est, revertentem non abi-
 get. Si amisi ego, quod filii est, ille, quod Pa-
 tris est, non amisit. Paterna viscera movebun-
 tur, quando Pater intuebitur miseriam meam:
 hæc

hæc perorabit pro me. Ratum est: sic perire nimis durum est: surgam, & ibo ad Patrem. Mirabile consilium. Sed quid dices? quibus verbis ad clementiam eum inflectes? quo te modo excusabis? Non excusabo, ait, fatebor, quod res est, dicam: *Pater, peccavi in Cælum & coram te: jam non sum dignus vocari filius.* Dicam ea, quæ mihi dolor inspirabit. In memoriam ei reducam, quòd sit Pater: dum verò paternam bonitatem vocabo, amplectar genua, exosculabor pedes, confitebor culpam, dicam: peccavi; in hac enim Confessione, in tua bonitate salutem quæro: non vixi vitam filio tanti Patris dignam: recipe me saltem ut mercenarium, ne fame peream. Sic proposuit; sic egit: *Surgens venit ad Patrem suum.*

Studiose mi, secutus es filium prodigum impiè discedentem; secutus es dissipantem bona sua; secutus es turpiter fervientem, nunc & in se revertentem sequere. Quale initium fuit conversionis in misero juvene? Scriptura ait: *in se reversus*: hoc est, expendit miseriam suam. Viden, quale bonum è miseria tua elicere debeas: non est persistendum in illa: surgendum est à lapsu licet gravi & luctuoso. Illuminavit te DEUS, fraudes dæmonis detexit, dæmonis, inquam, qui tibi vitam in gratia DEI finxerat esse plenam tædiis, vitam verò in peccatis voluptate refertam. In te ergo revertere. Considera indignitatem servitutis tuæ. Quid quàmne indignius est, ac hominem famulari diabolo? quid

ab

ab eo expectas præmii? quid mercedis? Considera vanitatem, turpitudinem, mendacem fructum illarum voluptatum, quibus frui gaudebas quidquàmne brevius? vanius? in fine acerbius? Considera altitudinem animi tui ad altiora geniti, quàm ut quisquiliis hisce pasci velit. Nasceretur exinde horror statûs præsentis & derelictio, primùmque sic habebis gradum ad salutem. Filius prodigus in se reversus, attendit felicitatem pristinam in domo Patris habitam. Sic tu compara modernum statum peccati cum vitæ illa, quam vivebas adhuc in prima innocentia, DEO & hominibus gratus, vescens inter uberissima mentis gaudia Pane Angelico, conscientiam habens quietam, non nisi cœlestia anhelantem, neque mori metuentem. O quæ felicitas! hanc compara cum præsentis statu & periculo, cum angoribus conscientia, quos patris, sciens peccata quidem admissa esse, an verò dimissa sint, nesciens. Hæc cogitans an non rancitus ingemiscis: ô me miserum! quantò felicior vivebam in domo Patris mei, in gratia DEI, in innocentia versans? ô quantò lætior eram serviens DEO, ac serviens dæmoni! quantò plenior solatio, habens DEUM amicum, ac jam, dum hostem habeo & vindicem formido. O quæ tunc mentis serenitate fruebar! quàm tranquillus omnisque curæ expers cubitum ivi! conscientia mea nullo gravi scelere contaminata ô quàm suavi me pascebat solatio! Jam verò eheu, quos stimulos sentio! quibus premor angoribus!

qui-

quibus furiis noctu diuque crucior! quocun-
 que me verto, funesta semper formidinis argu-
 menta se se offerunt. Si sursum oculos levo,
 Cœlum video, unde velut indignus prohibeor,
 quod tanquam destinatum mihi hæreditatem
 dissipaverim eam; nescio, an aditus unquam mi-
 hi adhuc sit concedendus. Si oculos demitto,
 en carcer Tartareus apparet, in quo ardere æ-
 ternum & torqueri meritus sum; & quis scit, an
 evasurus sim? Si huc illuc circumspicio, creatæ
 res omnes meam mihi defectionem exprobrant;
 si in me ipsum defigo oculos, pudori mihi sum,
 quia pecudis potius quam hominis imaginem
 refero. Nullius mors campano ære denuntia-
 tur, quin de imminente mihi morte moneri me
 credam, cogitans: fortè non nisi paucos dies
 à morte, ab inferno absun. Nullo Cœlum
 tonitru insonat, quin cor trepidet metuens,
 ne merito pridem fulmine deiiciatur ad inferos.
 Nullâ valetudinis molestiâ afficior, quin apo-
 plexiæ aut alterius festinæ mortis suspicio hor-
 rorque mentem concutiat. Neque corporis
 voluptates, pessima peccandi materies, satis ob-
 lectant animum, utpote quæ majore amarore
 à rea conscientia miscentur, & haurientis sitim
 irritant potius, quam expleant. Fame pereor! O
 miseram conditionem meam! Peccavi! Patrem
 deserui! Cœlum amisi! infernum meritus sum!
 quovis momento mori possum! damnari pos-
 sum! Peccavi! DEum deserui! ô qualis sum?
 qualis fui? Orco destinata victima sum; hostis
 DEI

DEI

DEI sum, socius dæmonum sum; mille peccatis, mille miseriis obrutus propè contabesco. Huc me desertio DEI, huc brutæ voluptates, huc libertatis amor dejecit.

Sic ingemiscis, ut arbitror, & meritò quidem: vivere enim deserto DEO, vivere in peccato, vita miserrima est, mille angoribus referta. Quid verò ages? an tua in miseria peribis miser? noli, quæso, tibi ipsi tantum nocere. Spes salutis superest; initium jam habes, agnitionem nimirum miseriæ. Quis porro succurret? quis hærenti in profundo manum porriget? Prodigus illi quis porrexit? quò ille confugit? *surgam*, dicebat, & *ibo ad Patrem*. Eia age, & Patris tui, turpiter quidem offensi, Patris tamen tui bonitatem considerans, fiduciam concipe. Times ad nomen offensæ & desertionis? causam habes. Sed erigere, consolare, spem concipe ad nomen Patris. Solus ille est, quem offendisti; verum est; at & solus est, qui velit, possitque succurrere. Asylum apud scelerum socios, aut Dominum suum, cui miserrimè serviebat prodigus, non quæsit: sciebat enim, Dominum id non permissurum esse; scelerum socios autem fugisse procul. Nec tu, Studiose, asylum quærere potes apud eos, qui te in tantam dejecerunt miseriam; nec apud dæmonem, cui serviisti in peccatis. Ad Patrem igitur, ad Patrem revertere: satis servitum est dæmoni: abunde sensisti, quàm miserum sit à DEO discedere: satis expertus es, quàm parvula & misera

sera sit voluptas oblata à dæmone in peccatis. Ad Patrem igitur revertamur. Novi cor ejus; revertentem certò suscipiet; condonabit offensam. Si in hominibus spes figenda esset, fateor, spem juberem abiicere: dum verò ad DEum confugere jubeo, nil metue: in corde Patris reperies cœlestis bonitatis abyssum, quam omnes tuæ offensæ, omnia peccata nec exhaurerunt, nec exhaurire possunt. Ad Patrem ergo veni, per Confessionem & Pœnitentiam seriam.

Reflexiones. 1. Si filius ille motus est ad salubre adeò consilium ex consideratione præsens suæ miseræ, & Paternæ bonitatis; ergo saluberrimum est, sæpe cogitare damna & effectus peccati, miseriam peccatoris & pericula; nec non DEI optimi misericordiam, ut sic ad horrorem peccati & veram pœnitentiam commovearis.

2. Detestatus est filius ille suam insaniam, detestatus horam, quâ à Patre suo discessit; detestatus est socios, à quibus ad desertionem inductus fuit, & quibuscum bona dissipaverat: tunc modò agnoscebat, quàm mala fuerint sociorum consilia, qui paternis ædibus & disciplinâ constringi, rem juveni intolerabilem esse dixerant; quàm verè hostes salutis fuerint, non amici. Neque ab illis auxilium poterat expectare: quamdiu enim crumena farta erat auro, quamdiu vacari poterat deliciis, aderant: deficiente verò auro, irruente miseriâ, fugiebant omnes. Ergo tu quoque post tot monita tandem agnosce,

noſce, quàm falſa ſint, quæ tibi focii tui occi-
nunt de difficultate diſciplinæ ſcholæſticæ, de
jugi paterni moleſtia, de dulcedine ſæculi &
libertatis, de difficultatibus in ſtatu Religioſo
occurrentibus &c. deteſtare horum conſortia,
à quibus nullum aliquando auxilium ſperare
potes: deteſtare horam & diem, quo per pri-
mum maxime peccatum mortale à DEO diſceſ-
ſiſti: deſſe inſaniam tuam, & emenda.

3. Adoleſcens ille non agnovit, quid ſit
libertatem quærere, niſi dum damna inde ena-
ta ſenſit; tum modo vidit, quantillum habuiſ-
ſet ſolatii, & quantâ jam premeretur miſeria.
Ergo tu quoque ad hoc ſæpius refleſte: quid
demum eſt, quod in peccato quæro? quanti-
lum eſt! quàm gravi mœrore clauditur! erit hoc
incitamentum, ne pecces.

4. Adoleſcens ille non desperat; quia Patris
clementiam novit, ſed ſerio ſe reſolvit: ſurgam.
Multa certe fuerunt, quæ abſterrere eum po-
terant, & inter hæc non levis pudor, non mo-
dicus paternæ increpationis timor. Vicit ille
iſta, cogitans: minora hæc ſunt, quàm ut per
ea abſterrirus in miſeria mea contabeſcam. Fe-
ram increpationes Patris, feram etiam pœnas;
feram illuſiones aliorum: melius eſt, quàm ut
ſic moriar & quidem inimicus Patris mei. Stu-
dioſe mi, ſi aſpicias peccata tua, forte pro Con-
feſſione generali conſcripta; ſi recordaris vitæ
tuæ peſſimæ, noli ſpem emendationis abiicere.
Confundi debes ob peccata præterita, dolere
debes,

debes, detestari ea debes, & è periculo salutis emergere, ne in illo moriaris & pereas; sed animo cadere non debes. Vivit adhuc clemens Pater, Pater misericordiarum. Surge, accede, veniam roga. Times forsan increpationem Confessarii, quem sui vicarium statuit DEus? times pœnitentiam duriolem? pudor te retinet, ne manifestes peccata tua? Studiose, per animam tuam te rogo, vince te! levia sunt ista: status tuus nimium horribilis est. Si gravius aliquid à te peteret DEus, cum gaudio agendum esset. Vince te! Confessarii increpationem ne metuas; nam & ipse homo peccator est: benignè excipiet: aut si increpationem addet, si pœnam nonnihil acerbam imponet, quid tandem est? an faciliùs feres continuos tuæ conscientiaë angores? faciliùs inferos? faciliùs miseram in peccato mortem? absit. Neque pudor te absterreat: pereat iste, ut salvetur anima; ut libereris statu adeò misero: præstat paululum confundi, ac in conditione tam misera hære, & mori. Quæ verò demum est confusio illa? coram homine uno, qui nec verbum de re hac audet facere? quæ confusio? facessant inania hæc terriculamenta à dæmone objecta. Vince ista, fiduciam concipe, generosum cape consilium: surgam, surgam, & ibo ad Patrem meum. Surgam ex hoc tepore meo, ex hac consuetudine mea, ex hoc luto peccatorum: surgam!

A a

s. Non

5. Non aquievit filius ille proposito à se facto, implere etiam ocyus incepit. *Surgens venit ad Patrem.* Proposita hæctenus facta implenda sunt, & quidem, ut primùm fieri potest. Non distulit juvenis ille de tempore in tempus; fortè enim aut assuefactus fuisset miseræ suæ, aut in ea miser periisset; aut si Dominus rem subodoratus esset, ab hoc fuisset impeditus. Studio se, sancta fecisti proposita; dixisti: surgam, vitam me: revertar ad DEUM per Confessionem seriam & emendationem perfectam. Urget te inspiratio divina, & ostendit Patrem divinum expansis jam brachiis te expectantem. Cave, ne elabi sinas tempus pretiosum; cave, ne in peccato hæreas diutiùs; aliàs peccato assuefactus non curabis ampliùs DEI minas, aut inspirationes: de peccato rues in peccatum. Quo finit eo, quem Christus prædixit Pharisæis: *In peccato vestro moriemini.* Morieris in peccato æternum infelix: dæmon te magis magisque alligabit, ut te fortiùs teneat; non poteris aliquando, dum voles, si jam noles, dum potes. Ergo surgam, proposita imple, emendationem aggredere. Quid profuisset Prodigio habere Patrem clementissimum? fecisse etiam propositum surgendi, si reipsa non surrexisset, Patremque accedens tantà se miseriam liberasset? Tibi pariter quid sancta poterunt prodesse proposita, si implere ea differas? Audendum est: surge, veni ad Patrem.

Affectus. Ratum est: surgam. Urget & cogit me miseria mea longè maxima; terret me periculum

culum damnationis æternæ: allicit DEI clemencia. Surgam è peccatis meis; surgam è consuetudine illa; surgam, & ibo ad Patrem meum, ad Patrem, qui in Cœlis est. Pater mi! venio ad te! Pater, peccavi in Cœlum & coram te! Pater mi! verè Pater, quia creâsti, aluisti, conservâsti me. Pater mi! Patrem te appello filii nomine indignissimus. Pater es: talem te vocari jubes. Pater mi, peccavi! quid enim negem? culpam fateor, peccata deploro: peccavi! Te deserui, & iram merui. Super numerum arenæ maris multiplicavi peccata mea. Peccavi in cœlum, peccavi coram te, in conspectu tuo: peccavi contra bonitatem tuam, quam innumeris vicibus fueram expertus. Ab hac ipsa bonitate crescit jam dolor meus. O maledicta hora, quâ tantam bonitatem irritavi! Peccavi; tu perdere jam me potes & damnare, quia meritus sum. At filius tuus sum, licèt degener: creatura tua sum, licèt impia: opus manuum tuarum sum, licèt rebelle. Non delectaris perditione meâ, non vis mortem peccatoris. Pater mi! tu Pater permansisti, licèt ego filius esse desierim: tu in ipsa, quam mihi paraveram, miseria, pro me parâsti remedia. Ergo esto Pater meus, & suscipe filium degenerem, ut magnificetur misericordia tua super me. Fateor, non sum dignus vocari filius tuus; sed si filius esse posthac non possim, fac me sicut unum de mercenariis tuis. Non peto blanditias illas, illos favores, quibus cumula-

re soles innocuas animas, fideles servos tuos, tibi constanter servientes: sat magna mihi gratia & favor erit, si illis me annumeres, qui Pœnitentiæ ope ad Cœlum eniti debent in splendore vultûs sui: laborabo libens, & ardua omnia perferam pro salute mea, pœnitentiam agam pro peccato meo, vincam me, negabo sensibus meis etiam licitas sæpe voluptates. Respice me oculis misericordiæ tuæ!

Proposita. Ex hac hora surgam è vita priorè, è peccatis meis: surgam è luto, in quo demersus hæreo: surgam è consuetudine illa, & serio convertar ad te. 1. Sæpe considerabo miseriam peccatoris, & periculum, in quo versatur, nec non quàm modicam voluptatem è peccato hauriat. 2. Detestabor indies infelicem illam horam, quâ peccatum primum admisi; & ideo conabor singulis horis breviter elicere contritionem. 3. Fugiam eos, qui me ad libertatem, & ad peccata invitant. 4. Pudorem noxium in Confessione generose vincam, potiùs actum spei & fiduciæ erga optimum DÈum concipere conabor.

Petitio. O magne Pater, Domine misericordiarum, DÈus totius consolationis, respice me & miserere mei! En statui surgere & reverti ad te: ne reiicias, quæso, me à facie tua. Non deferam te posthac: etiamsi oportuerit me mori tecum, non te deseram: etiamsi dæmon obtulerit mundi voluptates omnes, non te deseram. *Pater noster &c.*